

Suvestinė redakcija nuo 2024-07-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15130

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2023 m. liepos 25 d. Nr. VKE-228
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 581 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos savininko teisių ir pareigų perdavimo Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos“:

1. T v i r t i n u Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatus (pridedama).

2. Į g a l i o j u Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos direktorių pasirašyti pakeistus Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatus ir atlikti visus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus veiksmus, susijusius su Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatų įregistravimu Juridinių asmenų registre.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2023 m. rugpjūčio 1 d.

Direktorius

Vaidotas Gruodys

PATVIRTINTA

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus
2023 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. VKE-228

NACIONALINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija (toliau – NVSPL) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga.

2. NVSPL paskirtis – teikti kokybiškas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas atliekant laboratorinius tyrimus, matavimus ir skaičiavimus, kuriais siekiama įvertinti su gaminiiais, aplinkos veiksniais ir užkrečiamosiomis ligomis susijusią riziką žmonių sveikatai.

3. NVSPL savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

4. NVSPL savininkė yra valstybė, o savininkės teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Centras). Centras, kaip NVSPL savininkės teises ir pareigas įgyvendinanti institucija:

- 4.1. tvirtina NVSPL nuostatus;
- 4.2. teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia NVSPL direktorių;
- 4.3. priima sprendimą dėl NVSPL buveinės pakeitimo;
- 4.4. priima sprendimą dėl NVSPL filialų steigimo ir jų veiklos nutraukimo;
- 4.5. priima sprendimą dėl NVSPL pertvarkymo, reorganizavimo ir likvidavimo;
- 4.6. skiria ir atleidžia likvidatorių arba sudaro likvidacinę komisiją ir nutraukia jos įgaliojimus;
- 4.7. vykdo kitas Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme, kituose įstatymuose ir šiuose nuostatuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

5. NVSPL yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitų banke, antspaudą su savo pavadinimu.

6. NVSPL buveinės adresas: Vilnius, Žolyno g. 36; interneto svetainė, kurioje skelbiami vieši pranešimai: <http://www.nvspl.lt/>. Teisės aktų nustatytais atvejais vieši pranešimai skelbiami ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

7. NVSPL finansuojama iš valstybės biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų, taip pat gali būti finansuojama iš kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatytų finansavimo šaltinių.

8. NVSPL nuostatai keičiami teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS NVSPL VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

9. NVSPL veiklos tikslai:

9.1. valstybės institucijų, savivaldybių, privačių ir viešųjų juridinių bei fizinių asmenų, gyventojų užsakymu vykdyti gyvenamosios ir darbo aplinkos oro, nuotekų, maudyklų, geriamojo vandens, maisto, ne maisto, kosmetikos, asmens higienos gaminių, medžiagų ir gaminių, skirtų liestis

su maistu, biocidų, ploviklių, buitinės chemijos gaminių bei kitus cheminius, mikrobiologinius tyrimus;

9.2. atlikti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrai reikalingus laboratorinius tyrimus;

9.3. atlikti elektromagnetinės spinduliuotės, triukšmo, vibracijos bei kitus fizikinius matavimus, teikti privalomojo sveikatos mokymo, profesinės rizikos tyrimo ir vertinimo paslaugas.

10. NVSPL, siekdama veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas:

10.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir (arba) valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, užsakymu Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“, nustatyta tvarka pagal Valstybės užsakomų laboratorinių tyrimų nomenklatūrą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-179 „Dėl Valstybės užsakomų laboratorinių tyrimų nomenklatūros patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka:

10.1.1. ima ėminius laboratoriniams tyrimams ir teikia ėminių ėmimo metodinę pagalbą;

10.1.2. atlieka laboratorinius tyrimus:

10.1.2.1. mikrobiologinius tyrimus;

10.1.2.2. parazitologinius tyrimus;

10.1.2.3. entomologinius tyrimus;

10.1.2.4. laboratorinės diagnostikos tyrimus;

10.1.2.5. tyrimus, kuriems būtinas trečiojo biologinės saugos lygio sąlygų užtikrinimas;

10.1.2.6. cheminius tyrimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VKE-238](#), 2023-08-03, paskelbta TAR 2023-08-03, i. k. 2023-15769

10.1.2.7. fizikinių veiksnių tyrimus;

10.1.2.8. biologinių terpių cheminius tyrimus.

10.1.3. atlieka kvapo koncentracijos tyrimus, sklaidos modeliavimus ir vertinimus;

10.1.4. kaupia, saugo ir prižiūri mikroorganizmų padermių, kurioms būdingi specifiniai požymiai, kolekciją;

10.1.5. vykdo nacionalinės referentinės laboratorijos funkcijas;

10.1.6. teikia informaciją apie nustatytus užkrečiamųjų ligų sukėlėjus;

10.1.7. teikia metodinę pagalbą ir konsultacijas sveikatos rizikos veiksnių vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo klausimais.

10.1.8. atlieka narkotinių ir psichotropinių medžiagų tyrimus žmogaus biologinėse terpėse.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [VKE-147](#), 2024-06-04, paskelbta TAR 2024-06-04, i. k. 2024-10178

10.2. teisės aktų nustatyta tvarka teikia mokamas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas;

10.3. vykdo Pasaulio sveikatos organizacijos nominuotų Nacionalinio gripo centro, Nacionalinės tymų ir raudonukės laboratorijos bei Nacionalinės poliomielito ir enterovirusų laboratorijos funkcijas;

10.4. pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant nacionalinius, regioninius bei tarptautinius mokslinius projektus ir programas;

10.5. bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, asociacijomis ir kitomis organizacijomis, atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis, įstaigomis, asociacijomis ir kitomis organizacijomis;

10.6. pagal Centro direktoriaus suteiktus įgaliojimus atstovauja Lietuvai Europos Sąjungos šalių ekspertų komisijose ir darbo grupėse, bendradarbiauja su Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono biuru ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru, dalyvauja tarptautinių laboratorijų tinklų veikloje;

10.7. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus ir pastabas dėl teisės aktų bei planavimo dokumentų projektų rengimo;

10.8. pagal kompetenciją teikia metodinę pagalbą ir konsultacijas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms, teikia informaciją visuomenei, fiziniams ir juridiniams asmenims;

10.9. pagal kompetenciją nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir skundus.

11. NVSPL atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS NVSPL TEISĖS

12. NVSPL, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų bei atlikdama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę:

12.1. užsiimti nuostatuose nustatyta veikla Lietuvos Respublikoje ir už jos ribų;

12.2. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybės turtą ir jį disponuoti;

12.3. teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų gauti informaciją;

12.4. sudaryti komisijas, darbo grupes NVSPL kompetencijos klausimams spręsti, įtraukti į jas kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, asociacijų ir kitų organizacijų atstovus bei specialistus, suderinusi su jų vadovais;

12.5. bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, asociacijomis ir kitomis organizacijomis, užsienio valstybių atitinkamomis institucijomis ir organizacijomis, žiniasklaida;

12.6. sudaryti sutartis su Lietuvos ir užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis;

12.7. gauti paramą;

12.8. teisės aktų nustatyta tvarka gauti pajamų iš vykdomos veiklos ir kitų šaltinių;

13. NVSPL turi ir kitų teisių, numatytų įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS NVSPL VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

14. NVSPL veikla organizuojama vadovaujantis Centro direktoriaus patvirtintu metiniu veiklos planu.

15. NVSPL veikla reglamentuojama NVSPL direktoriaus tvirtinamais NVSPL darbo reglamentu, vidaus tvarkos taisyklėmis, struktūrinių padalinių nuostatais, darbuotojų pareigybių aprašymais, kokybės vadybos sistemos ir kitais dokumentais.

16. NVSPL vadovauja direktorius, kurį viešo konkurso būdu Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Centro direktorius. Viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina Centro direktorius. NVSPL direktorius yra pavaldus ir atskaitingas Centro direktoriui.

17. NVSPL direktorius:

17.1. planuoja, organizuoja, kontroliuoja NVSPL darbą, kad būtų įgyvendinami NVSPL veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos;

17.2. pagal kompetenciją priima įsakymus, kitus tvarkomuosius dokumentus, kontroliuoja jų vykdymą;

17.3. suderinęs su Centro direktoriumi tvirtina NVSPL struktūrą;

17.4. tvirtina NVSPL darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių sąrašus, nustato darbuotojų tarnybinius atlyginimus ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas neviršydamas darbo užmokesčiui skirtų lėšų ir didžiausio leistino pareigybių skaičiaus;

17.5. teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia NVSPL darbuotojus, juos skatina, skiria jiems nuobaudas ir pašalpas;

17.6. NVSPL vardu pasirašo su veikla susijusius dokumentus;

17.7. atstovauja NVSPL arba suteikia įgaliojimus NVSPL darbuotojams atstovauti NVSPL interesams Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse bei tarptautinėse organizacijose;

17.8. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir NVSPL nuostatų;

17.9. organizuoja NVSPL finansinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą;

17.10. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą NVSPL vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

17.11. už NVSPL veiklą teisės aktų nustatyta tvarka atsiskaito Centro direktoriui;

17.12. vykdo kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas ir Centro direktoriaus pavedimus.

18. NVSPL direktoriaus atšaukimo priežasčių sąrašas:

18.1. NVSPL direktoriui ikiteisminio tyrimo institucijos yra pareikštas įtarimas dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo;

18.2. NVSPL direktorius pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

18.3. NVSPL direktoriui ikiteisminio tyrimo institucijos yra pareikštas įtarimas dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo;

18.4. NVSPL direktorius pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

18.5. NVSPL direktoriui ikiteisminio tyrimo institucijos yra pareikštas įtarimas arba jis pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo (atleidimo nuo atsakomybės) nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

18.6. NVSPL direktoriui ikiteisminio tyrimo institucijos yra pareikštas įtarimas arba jis pripažintas kaltu dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

18.7. NVSPL direktorius yra uždraustos organizacijos narys;

18.8. NVSPL direktorius yra atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

18.9. NVSPL direktoriui atimta teisė eiti įstaigos vadovo pareigas;

18.10. NVSPL direktorius yra atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų paskyrus tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų arba Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, atleistas iš statutinio valstybės tarnautojo pareigų paskyrus tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos statuto nustatyta tvarka arba atleistas iš pareigų dėl šiurkštaus darbo pareigų pažeidimo ir nuo atleidimo iš pareigų ar tarnybos dienos ar pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą dienos nepraėjo 3 metai;

18.11. NVSPL direktoriaus padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas, t. y. darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, ir nuo sprendimo dėl darbo pareigų pažeidimo ar tarnybinio nusižengimo padarymo nepraėjo 3 metai;

18.12. NVSPL direktorius yra pripažintas šiurkščiai pažeidęs Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reikalavimus ir nuo pažeidimo padarymo nepraėjo 3 metai;

18.13. NVSPL direktorius įtariamas padaręs baudžiamąjį nusižengimą ar nusikaltimą, tačiau nesurinkus pakankamai duomenų ikiteisminis tyrimas nutrauktas, o NVSPL direktorius patrauktas administracinėn atsakomybėn ir nuo administracinės atsakomybės taikymo nepraėjo 1 metai ar administracinė atsakomybė nebuvo taikyta, taip pat praėjo atsakomybės už darbo pareigų pažeidimą taikymo terminai;

18.14. paaiškėja, kad NVSPL direktorius, dalyvaudamas viešame konkurse eiti vadovo pareigas, pateikė suklastotus dokumentus arba nusiėmė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į vadovo pareigas;

18.15. NVSPL direktoriaus savybės, ryšiai ar kitos su juo ar jo aplinka susijusios aplinkybės ar faktai jį į pareigas priimančiam asmeniui sudaro pagrindą padaryti išvadą, kad asmuo akivaizdžiai žemina sveikatos sistemos autoritetą, griaua pasitikėjimą sveikatos sistema, NVSPL arba jas kompromituoja.

19. NVSPL direktoriaus atšaukimo tvarka:

19.1. NVSPL direktorius atšaukiamas Centro direktoriaus sprendimu;

19.2. NVSPL direktorius apie galimą jo atšaukimą rašytiniu pranešimu informuojamas ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki planuojamo posėdžio dėl NVSPL direktoriaus galimo atšaukimo (toliau – posėdis). Pranešime nurodoma posėdžio vieta, laikas, šių nuostatų 18 punkte nurodyta atšaukimo priežastis (priežastys) bei NVSPL direktoriaus teisė ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki posėdžio pateikti savo argumentuotus paaiškinimus;

19.3. sprendimas dėl NVSPL direktoriaus atšaukimo (neatšaukimo) priimamas Centro direktoriaus sprendimu. Sprendimai dėl atšaukimo iš įstaigos vadovo pareigų tvirtinami Centro direktoriaus įsakymu;

19.4. posėdyje turi teisę dalyvauti NVSPL direktorius;

19.5. priėmus motyvuotą sprendimą atšaukti NVSPL direktorių iš pareigų, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama.

20. NVSPL direktorius gali turėti pavaduotoją (-us), kurį (kuriuos) teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia NVSPL direktorius. Jis (jie) yra tiesiogiai pavaldus (-ūs) ir atskaitingas (-i) NVSPL direktoriui. Jeigu NVSPL direktoriaus laikinai nėra, jo funkcijas atlieka Centro direktoriaus paskirtas NVSPL direktoriaus pavaduotojas ar kitas NVSPL darbuotojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VKE-253](#), 2023-08-28, paskelbta TAR 2023-08-28, i. k. 2023-16914

21. NVSPL direktoriaus pavaduotojas (-ai):

21.1. NVSPL direktoriaus jam (jiems) priskirtose administravimo srityse atsako už Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimo organizavimą ir koordinavimą;

21.2. NVSPL direktoriaus jam (jiems) priskirtose administravimo srityse koordinuoja NVSPL veiklą;

21.3. atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas ir vykdo kitus NVSPL direktoriaus pavedimus.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. NVSPL pertvarkoma, reorganizuojama arba likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Įsakymas

Nr. [VKE-238](#), 2023-08-03, paskelbta TAR 2023-08-03, i. k. 2023-15769

Dėl techninės klaidos Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2023 m. liepos 25 d. įsakyme Nr. VKE-228 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatų patvirtinimo“ ištaisymo

2.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Įsakymas

Nr. [VKE-253](#), 2023-08-28, paskelbta TAR 2023-08-28, i. k. 2023-16914

Dėl techninės klaidos Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2023 m. liepos 25 d. įsakyme Nr. VKE-228 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatų patvirtinimo“ ištaisymo

3.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Įsakymas

Nr. [VKE-147](#), 2024-06-04, paskelbta TAR 2024-06-04, i. k. 2024-10178

Dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2023 m. liepos 25 d. įsakymo Nr. VKE-228 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo